

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

Luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta

Hyväksytty tiedekuntaneuvostossa 21.2.2017

OHJE DOSENTIN ARVON HAKIJALLE JA HAKIJAN TIETEELLISEN PÄTEVYYDEN ARVIOIJALLE

1. Yleistä

Yliopisto voi hakemuksesta myöntää dosentin arvon henkilölle, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön sekä hyvä opetustaito (Yliopistolaki 558/2009 89 § <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090558>). Dosentin arvon myöntää tiedekuntaneuvosto (Itä-Suomen yliopiston johtosääntö 9 § kohta 9).

Yliopiston dosentti ei voi tulla tämän arvon säilyttäen otetuksi toisen oppiaineen dosentiksi samaan yliopistoon. Yliopiston professorin tehtävän haltijalle ei myönnetä dosentin arvoa samaan yliopistoon.

Hakijan tulee ennen hakemuksensa toimittamista neuvotella asiasta dosentin arvon alaa edustavan laitoksen tai osaston johtajan kanssa. **Hakijan ollessa Itä-Suomen yliopiston työntekijä, huomioidaan, että yliopiston rehtorin yleisohjeen 19.12.2012 mukaan hakijan omalle laitokselle myönnetty dosentin arvo ei yleensä ole tarkoituksenmukainen.**

Dosentin arvoon ei liity yliopiston virka- tai työsuhdetta.

2. Tiedekunnan vaatimukset dosentin arvon myöntämiseksi

2.1 Tieteellinen julkaisuutoiminta

Yliopiston rehtorin kaikkia tieteenaloja koskevan yleisohjeen mukaan dosentin arvoa hakevan tulee voida osoittaa ohjeellisesti vähintään kahden väitöskirjan verran tieteellisiä julkaisuja laitoksen/ osaston tai tiedekunnan toimintaan ja profiiliin liittyvillä aloilla. Luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta tarkentaa yliopiston yleisohjetta seuraavassa kappaleessa esitetyllä tavalla.

Tiedekunta edellyttää dosentin arvoa hakevalta näyttöjä itsenäisestä tutkimusurasta ja oman tutkimuslinjan luomisesta. Tämä ilmenee hakijan osoittamalla omalla osuudella keskeisimmissä, dosentin arvon alaan kuuluvissa tieteellisissä julkaisuissa, joiden määrä yhteensä on vähintään yliopiston yleisohjeen mukainen ja on siten verrattavissa kahteen hyvätasoiseen väitöskirjaan. Hakijan tulee osoittaa julkaisuaktiivisuudellaan, että dosentin arvon alaan kuuluva tutkimus on ollut pitkäjänteistä ja jatkuu edelleen aktiivisena.

Tieteellisen julkaisuutoiminnan määrän ja laadun arvioinnissa otetaan huomioon ensi sijassa kansainvälisissä, vertaisarviointia käyttävissä julkaisusarjoissa julkaistut työt. Tieteenalasta riippuen tässä tarkoitettu julkaisusarja voi olla myös konferenssijulkaisusarja.

2.2 Opetustaito

Dosentilta edellytetään hyvä opetustaito, mikä arvioidaan ensisijaisesti hakemusasiakirjojen perusteella. Opetustaidon arviointi perustuu lähtökohtaisesti seuraaviin kokonaisuuksiin:

- käytännön opetuskokemus yliopistotasolla ja näytöt opinnäytteiden ohjauksesta (listaus opetetuista kursseista tuntimäärineen, ohjatuista opinnäytteistä ym.)
- hakijan opetustoimintaa koskeva palaute- ja analyysimateriaali
- hakijan tuottama oppimateriaali
- toiminta opetuksen suunnittelu- ja kehittämistehtävissä
- pedagoginen koulutus ja pedagoginen kelpoisuus

- opetukseen ja koulutukseen kohdistuva tieteellinen toiminta
- vähintään arvosanalla hyvä hyväksytty opetusnäyte, mikä on annettu esim. yliopistollisen viran tai tehtävän täytössä, näyteluentona tai pedagogisen koulutuksen yhteydessä
- muut opetukselliset ansiot

Opetuskokemus suositellaan esiteltävän hakemuksen liitteenä olevassa opetusansioiden portfolioissa (enintään kolme sivua).

Opetustaidon selvittämiseksi dekaani voi myös määrätä hakijan antamaan julkinen opetusnäyte.

2.3 Kielitaito

Dosentille ei ole säännöksissä määriteltyjä kielitaitovaatimuksia. Luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunnassa dosentin arvoa hakevan tulee hallita yliopiston opetuskieli tai hänellä tulee olla kyky antaa opetusta englanninkielellä.

3. Hakemuksen käsittely

Hakija neuvottelee dosentin arvon hakemisesta ao. yksikön eli laitoksen tai osaston johtajan kanssa ennen hakemuksensa jättämistä. Laitoksilla ja osastolla dosentin arvoa harkittaessa arvioidaan perusteellisesti kytkentä tiedekunnan ja sen yksikön tutkimukseen ja opetukseen sekä dosentin arvon merkitys toiminnalle vähintään seuraavien viiden vuoden perspektiivillä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää dosentin arvoa hakevan tieteellisen julkaisutoiminnan laatuun ja jatkuvuuteen.

Laitoksen tai osaston johtaja liittyy hakemukseen kirjallisen lausuntonsa dosentin arvon tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta oppiaineen opetuksen ja tutkimuksen kannalta. Lausunnossa on myös ehdotus kahdesta asiantuntijasta, jotka ovat suostuneet tarvittaessa antamaan lausuntonsa dosentin arvoa hakevan tieteellisestä pätevyydestä. Hakija liittyy hakemukseen oman selvityksensä mahdollisesta yhteistyöstään asiantuntijoiksi ehdotettujen henkilöiden kanssa.

Asiantuntijoihin sovelletaan hallintolain esteellisyyssäännöksiä. Henkilö ei voi toimia asiantuntijana, jos hänellä ja hakijalla on ollut yhteistyötä edeltävän kolmen vuoden aikana tai jos hän kuuluu samaan tutkimusryhmään kuin hakija tai on osallisena tulosten julkistamisessa tai soveltamisessa. Hakijalla ja asiantuntijalla ei saa olla yhteisjulkaisuja kansainvälisissä tai kansallisissa vertaisarviointia käyttävissä julkaisusarjoissa. Asiantuntijat eivät saa olla omasta yliopistosta.

Yksikön käsittelyn jälkeen hakija toimittaa dosentin arvon hakemuksensa tiedekuntaan (ks. kohta 4.). Mikäli hakemus on puutteellinen, tiedekunta palauttaa sen hakijalle täydennettäväksi. Dekaanin käsittely hakemuksen ja arvioi haetun dosentin arvon tarpeellisuuden tiedekunnan kannalta. Hakemusta puollettuaan dekaani nimeää asiantuntijat, joilla on 2 kk aikaa antaa lausuntonsa hakijan tieteellisestä pätevyydestä hakemaansa dosentin arvoon. Tiedekunta toimittaa hakemuksen liitteineen sekä arvioitavat julkaisut nimetyille asiantuntijoille.

Dekaani käsittelee tiedekuntaan saapuneet asiantuntijalausunnot ja päättää tarvittaessa opetusnäytteen antamisesta. Opetusnäyte annetaan tiedekuntaneuvoston kokoukselle. Tiedekuntaneuvosto päättää dosentin arvon myöntämisestä.

4. Hakuasiakirjat

Hakemus osoitetaan Itä-Suomen yliopiston luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunnalle ja toimitetaan tiedekunnan kirjaamoon (Itä-Suomen yliopisto, Yleishallinto- ja lakipalvelut, Suunnittelija Anna-Leena Nylund, PL 1627, 70211 Kuopio, käyntiosoite Yliopistonranta 1 E, Snellmania -rakennus B-ovi, 2. krs., huone 2153).

Hakuasiakirjat laaditaan joko suomen tai englannin kielellä. Mikäli asiantuntijaksi/-oiksi määrätään ulkomaalainen/-set henkilö/-t ja hakuasiakirjat on toimitettu suomeksi, hakijaa tullaan pyytämään toimittamaan hakuasiakirjat myös englanniksi.

Seuraavat asiakirjat, pois lukien arvioitavat julkaisut (ks. kohta 4.7) toimitetaan **kahtena** paperisena kappaleena:

4.1 Hakemus

Kirjallisesta vapaamuotoisesta hakemuksesta tulee käydä ilmi haettavan dosentuurin ala sekä suomeksi että englanniksi, laitos tai osasto, jolle dosentin arvoa haetaan sekä hakijan yhteystiedot. Hakijan tulee allekirjoittaa ja päivätä hakemus.

4.2 Ansioluettelo

Yliopiston rehtorin 14.11.2013 päättämän linjauksen mukaisesta ansioluettelossa suositetaan noudattamaan TENK:n tutkijan ansioluettelomallia <http://www.tenk.fi/fi/tutkijan-ansioluettelomalli>. [Ansioluettelon/](#) CV:n liitteenä tulee olla oikeaksi todistetut jäljennökset hakijan tutkintotodistuksista.

4.3 Julkaisuluettelo

Hakijan julkaisuluettelon tulee sisältää seuraavat tiedot

- hakijan nimi, julkaisuluettelon päiväys
- julkaisut luokiteltuna Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuluokituksen mukaisesti:

A Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit

- alkuperäisartikkeli tieteellisessä aikakauslehdessä, katsausartikkeli tieteellisessä aikakauslehdessä, kirjan tai muun kokoomateoksen osa, artikkeli konferenssijulkaisussa

Huomaa, että artikkeliväitöskirja ilmoitetaan lisäksi luokassa G.

Huomaa lisäksi, että **artikkeliväitöskirjaan sisältyviin artikkeleihin tulee merkitä niiden sisältyvän väitöskirjaan.**

B Vertaisarvioimattomat tieteelliset kirjoitukset

- kirjoitus tieteellisessä aikakauslehdessä, kirjan tai muun kokoomateoksen osa, vertaisarvioimaton artikkeli konferenssijulkaisussa

C Tieteelliset kirjat (monografiat)

- kustannettu tieteellinen erillisteos, toimitettu kirja, kokoomateos, konferenssijulkaisu tai lehden erikoisnumero

Huomaa, että monografiaväitöskirja ilmoitetaan lisäksi luokassa G.

D Ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut

- artikkeli ammattilehdessä, artikkeli ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa, ammatillisessa tietojärjestelmässä tai oppikirja-aineisto, artikkeli ammatillisessa konferenssijulkaisussa, julkaistu kehittämis- tai tutkimusraportti taikka -selvitys, oppikirja, ammatillinen käsi- tai opaskirja taikka sanakirja

E Suurelle yleisölle suunnatut julkaisut, joilla on yhteys hakijan tutkimustyöhön

- yleistajuinen artikkeli, sanomalehtiartikkeli, yleistajuinen monografia
- (ei yleisönosastokirjoituksia, lyhyitä kommenttipuheenvuoroja tai omakustanteita)

F Julkinen taiteellinen ja taideteollinen toiminta

- julkaistu itsenäinen taiteellinen teos, julkinen taiteellisen teoksen osatoteutus, julkinen taiteellinen esitys tai näyttely, tuotantoon/hyödyntämiseen otettu malli tai suunnitelma

G Opinnäytteet

- ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö, kandidaatintyö, pro gradu, diplomityö, ylempi amk-opinnäytetyö, lisensiaatintyö, monografiaväitöskirja, artikkeliväitöskirja

H Patentit ja keksintöilmoitukset

- myönnetty patenti, keksintöilmoitus

I Audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniset ohjelmat

- audiovisuaalinen aineisto, tieto- ja viestintätekninen ohjelma tai ohjelmisto

(Lähde: Suomen Akatemia <http://www.aka.fi/fi/rahoitus/nain-haet/hakemuksen-liitteet/julkaisuluettelo/>)

Julkaisuista mainitaan täydellinen kirjallisuusviite, josta ilmenee tekijät ja artikkelin tai julkaisun nimi ja julkaisija. Julkaistavaksi hyväksytyt tai lähetetyt käsikirjoitukset voidaan mainita em. kohdissa lisäten merkintä submitted.

Julkaisuluettelo on julkinen asiakirja. Siinä ei tule ilmoittaa salassa pidettäviä tietoja.

Lisätietoa julkaisuista: OKM:n julkaisutyypiluettelo, Käsikirja 2010
http://www.aka.fi/globalassets/awanhat/documents/tiedostot/liitetiedostot/okm_julkaisutyypiluettelo_2010.pdf

4.4 Vapaamuotoinen arviointi

Hakija laatii 1-2 sivun pituisen vapaamuotoisen arvioinnin tieteellisestä tutkimusalastaan sekä panoksestaan sen hyväksi. Tässä voidaan esittää myös tieteellistä toimintaa kuvaavia tunnuslukuja, kuten esim. sitaatiomäärä ja h-indeksi. Arviointiin tulee sisällyttää selvitys hakijan omasta osuudesta yhteisjulkaisuissa.

4.5 Selostus opetuskokemuksesta

Opetuskokemus suositellaan esiteltävän hakemuksen liitteenä olevassa opetusansioiden portfolioissa (kuvaus kohdassa 2.2). Hakijan opetustaidon arviointia koskevista dokumenteista on liitettävä oikeaksi todistetut jäljennökset.

4.6 Yksikön johtajan lausunto ja hakijan selvitys yhteistyöstään esitettyjen asiantuntijoiden kanssa

Laitoksen tai osaston johtaja laatii lausunnon dosentin arvon tarpeellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta oppiaineen opetuksen ja tutkimuksen kannalta ja esittää samalla kahta asiantuntijaa, jotka ovat suostuneet antamaan lausuntonsa dosentin arvoa hakevan tieteellisestä pätevyydestä. Hakija laatii oman selvityksensä mahdollisesta yhteistyöstään asiantuntijoiksi ehdotettujen henkilöiden kanssa.

4.7 Arvioitavat julkaisut

Asiantuntijoiden nimeämisen jälkeen tiedekunta ilmoittaa hakijalle, missä muodossa, paperisina vai sähköisesti, he haluavat vastaanottaa julkaisut. Hakija toimittaa dosentuurin alalta kaikki ne julkaisut (enintään 20), jotka hän haluaa ansioinaan huomioon otettavaksi asiantuntija-arvioinnissa. Tieteellisen julkaisutoiminnan tulee osoittaa, että hakijan työ jatkuu aktiivisena.

Lisätietoja dosenttiasioissa antavat

Suunnittelija Anna-Leena Nylund, puh. 040 355 2882, email anna-leena.nylund@uef.fi
Johtava hallintopäällikkö Arja Hirvonen, puh. 044 716 3422, email arja.hirvonen@uef.fi